

Příloha č. 5: Informace k půjčování cenných papírů (Program pro zvýšení výnosů z akcií společnosti IB)

Definice

Maržový účet: Typ účtu, u kterého je každé pozici v portfoliu přiřazena konkrétní minimální záruka (marže).

Hotovostní účet: Typ účtu, u kterého je každá pozice v portfoliu v plné výši financována penězi.

Krátká pozice: Prodej pozice, aniž je fakticky ve vašem portfoliu, se spekulací na pokles hodnoty daného cenného papíru. Pokud hodnota daného cenného papíru skutečně klesne, lze jej znova kupit za cenu, která je nižší než původní prodejná cena, čímž vznikne zisk.

Současná hodnota: Hodnota určitého cenného papíru na základě poslední známé závěrečné ceny konkrétního cenného papíru.

Půjčovatel: Strana (Klient) zaregistrovaná v Programu pro zvýšení výnosů z akcií, která v tomto kontextu půjčila cenné papíry společnosti Interactive Brokers (dále jen: „IB“)⁴.

Vypůjčovatel: Strana (Klient nebo jiná strana), která obdrží cenné papíry půjčené společností IB, které si společnost IB zase vypůjčila od půjčovatele.

Všeobecné informace

Společnost LYNX nabízí svým Klientům příležitost půjčit cenné papíry v jejich portfoliu tím, že se budou účastnit **Programu pro zvýšení výnosů z akcií** společnosti IB (dále jen: „**SYEP**“ (Stock Yield Enhancement Program)). Prostřednictvím tohoto programu Klient souhlasí s půjčením některých cenných papírů v jeho portfoliu společnosti IB (známé také jako „půjčování cenných papírů“). Při půjčování cenných papírů tohoto typu je tudíž společnost IB vždy smluvní stranou Klienta. Klient je pouze povinen dát souhlas jednou pro všechny budoucí půjčky a tento souhlas zůstává v platnosti, dokud Klient účast v programu neukončí. Klient explicitně předem souhlasí s účastí v programu prostřednictvím zapojení se. Klient by si měl být vědom skutečnosti, že půjčení cenných papírů má kromě výhod také nevýhody, jak bude vysvětleno níže.

Konkrétně program SYEP znamená, že společnost IB cenné papíry Klienta zase půjčí třetí straně na trhu. Touto třetí stranou může být jiný Klient společnosti IB nebo finanční instituce, například banka nebo jiná investiční firma. Tato třetí strana (vypůjčovatel) obvykle vypůjčený cenný papír využije k otevření krátké pozice na tento cenný papír. Klient účastník se programu SYEP jako půjčovatel obdrží jako protiplnění poplatek, který tomuto Klientovi umožní dosáhnout dalšího výnosu ze svého investičního portfolia. Kromě toho společnost IB zajistí, aby nárok Klienta vůči společnosti IB na splacení půjčených cenných papírů byl zajištěn držením dostatečného stavu peněz jako zajištění. Zajištění v penězích, které společnost IB drží jako disponibilní, činí 102 % současné hodnoty půjčených cenných papírů, pokud jsou tyto kotovány v USD / CAD, nebo 105 % této současné hodnoty, pokud jsou cenné papíry kotovány v EUR, CHF, HKD / GBP. Výše tohoto zajištění se každý den přepočítá.

Informace v této příloze společnost LYNX poskytuje s cílem informovat Klienta o podmínkách programu SYEP a o rizicích vzniklých z účasti v tomto programu. Nejnovější verzi těchto informací lze vždy nalézt na adrese:

<https://www.lynxbroker.cz/stock-yield-enhancement-program/>

Do konkrétních podmínek, které společnost IB připojuje k účasti v programu SYEP, lze nahlédnout s použitím níže uvedených informací: Důležité charakteristiky a rizika účasti v IB plně-placeném programu půjčování cenných papírů.

Zapojením se a registrací do programu SYEP Klient prohlašuje, že obdržel podmínky pro půjčování cenných papírů, přečetl je a rozumí jim a výslovně je potvrdil.

Vlastnictví při půjčování cenných papírů

Když společnost IB půjčí cenné papíry půjčovateli, vlastnictví těchto cenných papírů podle zákona přechází z půjčovatele na společnost IB a ze společnosti IB na vypůjčovatele. Nominální vlastnictví těchto cenných papírů však po celou dobu půjčení zůstává půjčovateli.

To znamená, že pokud Klient investuje do akcií a půjčí je, ponechává si nominální vlastnictví těchto akcií, a tudíž může mít prospěch z pozitivního vývoje cen.

Kromě toho, jakožto nominální vlastník mají Klienti, kteří půjčí cenné papíry, které jsou po dobu půjčení bez kupónu, stále nárok na dividendy z tohoto cenného papíru. Ve skutečnosti jsou tyto dividendy platby provedené vypůjčovatelem půjčovateli prostřednictvím společnosti IB, jejichž výše je rovna hrubé dividendě, na kterou má vypůjčovatel nárok. Z tohoto důvodu jsou tyto dividendy označovány jako „platba náhradou“ (Payment in Lieu) nebo „PIL“.

⁴ Interactive Brokers Ireland Limited a její přidružené společnosti

Ekonomická situace při půjčování cenných papírů je promítnuta v následujícím schématu. Z právního hlediska je společnost IB situována „mezi“ společnostmi A a B. Pro zachování jednoduchosti není tento právní vztah ve schématu zařazen:

Podmínky pro účast v programu SYEP

Typ účtu cenných papírů:

Aby Klient mohl využívat služeb programu SYEP bez dalších podmínek, musí mít maržový účet.

Pokud však Klient má peněžní účet, musí mít v době zapojení se hodnotu alespoň 50 000 USD (nebo její ekvivalent). Pokud hodnota peněžního účtu Klienta klesne pod tuto prahovou hodnotu, když je program SYEP již aktivován, zůstane program SYEP aktivovaný. Klient nemusí znova dávat souhlas se zapůjčením jeho cenných papírů.

Typy cenných papírů

Cenné papíry Klientů, které jsou v plné výši financovány penězi (cenné papíry zaplaceny v plné výši), jsou způsobilé pro program SYEP. Navíc jsou způsobilé pouze typy cenných papírů uvedené níže:

- Běžné akcie, které jsou kotované na amerických (včetně mimoburzovních a Pink Sheets), kanadských, evropských a hongkongských burzách cenných papírů.
- ETF, které jsou kotované na amerických, kanadských, evropských a hongkongských burzách cenných papírů.
- Prioritní akcie, které jsou kotované na amerických, kanadských, evropských a hongkongských burzách cenných papírů.
- Firemní obligace, které jsou kotované na americké burze cenných papírů.

Při zapojení se Klient zapojí společnost IB a dá jí výslovné povolení k půjčování cenných papírů Klienta další straně. Společnost IB akceptuje toto zapojení se, pouze pokud byly splněny podmínky pro registraci.

Společnost IB není zavázána půjčit cenné papíry; neexistuje žádná záruka, že cenné papíry budou skutečně půjčeny. Uvažujte například o situaci, kdy nabídka cenných papírů k půjčení je větší než poptávka po těchto cenných papírech. Společnost IB bude vždy obchodovat poctivě a nakládat se zájmy Klientů stejně. Za předpokladu, že například dva Klienti drží každý 500 akcií společnosti XYZ a že od třetí strany existuje poptávka na vypůjčení 600 akcií, společnost IB půjčí této třetí straně 300 akcií od každého Klienta.

Kromě toho, Klient nemůže stanovit, které cenné papíry společnost IB smí nebo nesmí půjčit. Společnost IB má úplnou kontrolu nad programem SYEP a má výlučné oprávnění určit, které cenné papíry budou půjčeny a které nebudou půjčeny, a půjčení cenných papírů kdykoli ukončit.

Výhody půjčování cenných papírů

Půjčování cenných papírů může doplnit investiční strategii Klienta, s podmínkou přijatelného rizika s ním mohou být realizovány další výnosy.

Poplatek, který Klient obdrží, je založen na skutečnosti, že vypůjčovatel cenné papíry půjčené Klientem obvykle využije k otevření krátké pozice. Protože tato strana nedrží potřebné cenné papíry, je povinna vypůjčit si podobné cenné papíry od jiné strany, která je drží (společnosti IB). Výměnou je vypůjčovatel ochoten zaplatit poplatek společnosti IB, která zase zaplatí část tohoto poplatku půjčovateli.

Společnost IB je odpovědná za zajištění toho, aby Klient mohl kdykoli sám prodat cenné papíry ve svém portfoliu. Platí to také pro cenné papíry půjčené společnosti IB Klientem jako půjčovatelem.

Výše poplatku

Pokud Klient půjčí cenné papíry, potom tento Klient, jakožto půjčovatel, obdrží poplatek. Vypůjčovatel zaplatí úrok ze zapůjčených cenných papírů společnosti IB. Společnost IB zaplatí polovinu tohoto poplatku půjčovateli. Druhá polovina zadržená společností IB se rozdělí poměrně mezi společnosti IB a LYNX za řízení a správu programu SYEP.

Strana	Podíl na výnosech
Půjčovatel	50 %
Společnost LYNX	25 %
Společnost IB	25 %

Úroveň tohoto úroku se stanoví podle nabídky a poptávky u těchto cenných papírů pro prodej nakrátko. Pokud je nabídka cenných papírů pro prodej nakrátko nízká, úrokové sazby mohou prudce vzrůst a mohou být na ročním základě vysoké. Pokud však je nabídka cenných papírů hojná, úrokové výnosy budou s větší pravděpodobností zanedbatelné. Kromě toho, tento úrok se pravidelně upraví podle současné situace. To znamená, že úrok není během doby půjčení konstantní: kolísá v závislosti na dostupnosti určitých cenných papírů.

Úrok se vypočítá nikoli na základě současně hodnoty půjčeného cenného papíru (*ocenění akcie podle poslední známé závěrečné ceny*), ale na základě hodnoty peněžního zajištění poskytnutého společností IB (*102 % u amerických a kanadských akcií nebo 105 % u evropských akcií – hodnoty podle poslední známé závěrečné ceny akcií*). To je vyjasněno v příkladu níže.

Úrok se vypočítá každý den a je zaplacen Klientovi příští obchodní den.

Příklad:

Předpokládejme, že si Klient přeje půjčit 100 akcií společnosti XYZ, jejichž poslední známá závěrečná cena byla 60,00 EUR. Současná cena je 61,00 EUR.

Jinými slovy, současná hodnota akcií je 6 100,00 EUR a současná hodnota akcií podle závěrečné ceny je 6 000,00 EUR. Protože cena akcií je v eurech, výše peněžního zajištění, které společnost IB poskytuje, je 6 300,00 EUR (105 % současně hodnoty).

Předpokládejme také, že současná roční úroková sazba pro půjčení těchto cenných papírů je 10 %.

S přihlédnutím ke skutečnosti, že společnost IB zaplatí polovinu tohoto úroku Klientovi, tento Klient obdrží příští obchodní den úrok ve výši $50 \% \times 6\ 300,00 \text{ EUR} \times 10 \% / 360 \text{ dnů} = 0,875 \text{ EUR}$. Klient by si měl být vědom, že na tento úrok se může vztahovat daň vybíraná srážkou a daň z dividend.

Nevýhody a rizika půjčování cenných papírů

Účast v programu SYPE s sebou nese pro Klienta následující nevýhody a rizika:

Ztráta hlasovacích práv:

Protože Klient již není právním vlastníkem půjčených cenných papírů, ztrácí rovněž svá hlasovací práva na základě těchto cenných papírů na valné hromadě. Po jejich půjčení jsou hlasovací práva udělena straně, která akcie kupila od půjčovatele.

Možná ztráta práva na výběr u firemních kroků:

Protože Klient již není právním vlastníkem půjčených cenných papírů, může ztratit rovněž své právo na výběr u určitých firemních kroků, například u opční dividendy.

Cenové riziko:

Protože Klient je stále nominálním vlastníkem půjčených cenných papírů, je vystaven trhu, a tudíž zůstává odpovědný za ztráty v souvislosti s půjčenými cennými papíry (například: pohyby cen a firemní kroky).

Možné nepříznivé daňové důsledky dividend:

Jak je uvedeno výše, jakožto vypůjčovatel obdrží Klient jako dividendu „platbu náhradou“, což může mít nepříznivé daňové důsledky v závislosti na konkrétní situaci Klienta.

Prodej nakrátko:

Pokud Klient koupí určitý cenný papír, spekuluje na růst hodnoty tohoto cenného papíru. Když se tyto cenné papíry půjčí třetí straně (vypůjčovateli), takže tato třetí strana může otevřít krátkou pozici, mohlo by to mít negativní dopad na cenu půjčeného cenného papíru (zejména u cenných papírů s nízkými objemy). Mezi Klientem jakožto půjčovatelem a prodejem nakrátko jakožto vypůjčovatelem existují vždy konflikty zájmů.

Měnitelný poplatek – úroveň je nejistá:

Jak je uvedeno výše, placený poplatek se může měnit a závisí například na nabídce určitého cenného papíru a na poptávce po něm. Poplatek, který Klient může obdržet v určité době, není zárukou za jakýkoli budoucí poplatek. Pokud Klient již nesplňuje požadavky pro účast v programu SYEP, nemá již na poplatek nárok (viz též níže, v části „Kdy skončí účast v programu SYEP?“).

Riziko protistrany:

Jak je uvedeno, společnost IB je v rámci programu SYEP při každé transakci půjčení protistranou. Navzdory skutečnosti, že společnost IB dodá zajištění s hodnotou, která je vyšší než současná hodnota půjčených akcií, toto zajištění by stále mohlo být nedostatečné ke kompenzaci půjčovatele v případě konkursu společnosti IB. V tomto případě by půjčené akcie nemusely být chráněny kompenzačním nebo záručním programem a Klient by mohl utrpět ztrátu.

Čekací doba 90 kalendářních dnů:

Pokud se Klient rozhodne účast v programu SYEP ukončit, nemůže ji znova aktivovat, dokud neuplyne čekací doba 90 kalendářních dnů.

Jak se Klient může účastnit programu SYEP?

Program SYEP se aktivuje, když s tím Klient výslovně souhlasí v zahajovacím formuláři nebo prostřednictvím řízení účtu společnosti IB. Máte-li jakékoli dotazy, obrátte se na služby Klientům společnosti LYNX.

Kdy účast v programu SYEP skončí?

Účast v programu SYEP skončí, když:

- Klient jakožto půjčovatel předloží žádost o ukončení účasti společnosti IB. Klient může zvolit ukončení účasti v programu SYEP kdykoli. Může tak učinit prostřednictvím řízení účtu společnosti IB. Účast v programu SYEP se fakticky ukončí v obchodní den následující po žádosti u ukončení účasti.
- Klient jakožto půjčovatel uzavře účet cenných papírů.

Klient jakožto půjčovatel již neobdrží poplatky za určitou půjčenou pozici, pokud:

- Vypůjčovatel vrátí cenné papíry vypůjčené od půjčovatele společnosti IB.
- Půjčovatel převede půjčené cenné papíry do jiné banky nebo brokerovi.
- Půjčovatel sám prodá půjčené cenné papíry.
- Půjčovatel vypíše kupní opci (call option) nebo koupí prodejnou opci (put option) na půjčené akcie a tato opce se uplatní.
- Půjčovatel nakoupí další cenné papíry a v důsledku toho půjčené cenné papíry již nejsou v plném rozsahu financovány penězi půjčovatele, ale je využit také úvěr podložený cennými papíry.

Shrnutí užitečných odkazů:

(i) LYNX pobočka Česká republika (SYEP):

web český: <https://www.lynxbroker.cz/stock-yield-enhancement-program/>

web slovenský: <https://www.lynxbroker.sk/Klienti/caste-dotazy/prijem-z-drzanych-akcii/>.

web polský: <https://www.lynxbroker.pl/stock-yield-enhancement-program/>

(ii) Podmínky SYEP společnosti IB

https://gdcdyn.interactivebrokers.com/Universal/servlet/Registration_v2.formSampleView?file=SecuritiesLendingDisclosure.html